

ПРЕС РЕЛІЗ

Зміни у процесі подання документів на Шенгенську візу

23 червня 2015 року в Україні та інших країнах Східного партнерства країни Шенгенської зони запровадять Візову інформаційну систему (ВІС)¹. Це відбувається в контексті всесвітнього процесу запровадження ВІС. Система вже працює в 16-и з 23-х регіонів світу²; її запровадження розпочалося в жовтні 2011 року. До кінця листопада 2015 року до системи ВІС буде приєднано всі консульства країн-учасниць Шенгенського простору в усьому світі.

Головна зміна для громадян України, починаючи з 23 червня 2015 року, полягатиме в тому, що всі заявники повинні будуть з'явитися особисто в консульство, щоб надати свої **біометричні дані** (відбитки пальців та цифрову фотографію). Це проста та необтяжлива процедура. Вона стосується, зокрема, заявок на короткострокові Шенгенські візи (із максимальним дозволом на перебування у 90 днів з кожних 180 днів).

Для всіх подальших заяв на отримання візи, що будуть подаватися протягом 5 років після цієї процедури, відбитки пальців заявника копіюватимуться з інформації, яка міститься в системі ВІС з попередньої заявки. Іншими словами, відбитки пальців надаються на період у 5 років; і ці відбитки чинні для будь-якої подальшої заявки на Шенгенську візу протягом 5-річного періоду (наприклад, заявки на довготермінову багаторазову візу)³.

Винятки від зобов'язання надавати відбитки пальців стосуються таких категорій:

- Діти, молодші 12 років;
- Особи, у яких фізично неможливо взяти відбитки пальців;
- Голови держави та члени національних урядів (а також члени їхніх офіційних делегацій та їхні чоловіки/дружини), якщо вони подорожують з офіційними цілями.

На практиці це означає, що ваш перший особистий візит до консульства країни-учасниці Шенгенської зони після 23 червня 2015 року буде довшим на кілька хвилин. Цей час буде потрібен, аби ви могли надати свої персональні біометричні дані. Всі інші процедури (зокрема, візовий збір, аплікаційні форми), залишаються незмінними.

Однак потреба запроваджувати нову систему може вести до потенційного ускладнення процесу подання заявки на візу через перевантаження на початку цього процесу. Заявники мають про це пам'ятати.

Мета цього всесвітнього процесу запровадження системи ВІС полягає в тому, аби ліпше

¹ Візова інформаційна система (ВІС) – це система обміну даних між державами-членами Шенгенського простору щодо короткострокових віз. Головними завданнями ВІС є полегшення процедури подання візової заявки та перевірки на зовнішніх кордонах, а також підвищення безпеки.

² До прикладу, система уже запроваджена на Близькому Сході, в Африці, Південній і Північній Америці, Австралазії, Південно-Східній Азії, Центральній Азії, у країнах Західних Балкан і Туреччині.

³ Щоправда, в окремих випадках, таких, як обґрунтовані сумніви щодо особи заявника, консульства також будуть збирати відбитки пальців в межах цього періоду часу.

захистити заявників від крадіжки їхньої ідентичності та перешкоджати шахрайству з документами і торгівлі візами. Наприклад, взяття відбитків пальців широко використовується всередині ЄС для того, аби підняти рівень безпеки різних документів (посвідчення особи, паспорти). Використання біометричних даних для підтвердження ідентичності людини, яка має візу, вестиме до точнішої, швидшої та безпечнішої перевірки прикордонниками.

Відповіді на часті запитання:

П: Чи залишатимуться чинними Шенгенські візи, видані до 23 червня 2015 року?

В: **Так**, вони залишатимуться чинними.

П: Якщо в мене вже є біометричний паспорт, чи маю я також надавати свої відбитки пальців?

В: **Так**, власники біометричних паспортів, які подаватимуть заявку вперше, теж повинні будуть прийти особисто до консульства після 23 червня, аби подати заявку на отримання короткострокової Шенгенської візи.

Взагалі, існує дві різні непов'язані системи зберігання біометричних даних. Біометричні паспорти з відбитками пальців його власника видаються **українськими органами влади**. Натомість системою ВІС управляє не українська влада, а органи влади **Шенгенських держав**, які не мають жодного доступу до даних, які зберігаються на чіпах українських біометричних паспортів.

П: Чи вестимуть процедури ВІС до підвищення платні за візу?

В: **Ні**, платня за візу залишається такою самою, як і зараз.

П: Чи означає ця нова вимога, що українські заявники на візу стикатимуться з новими бар'єрами? Чи не спрямована вона проти українських громадян?

В: Ні, зовсім ні. Ця новація спрямована на те, аби зробити весь процес безпечнішим. Відбитки пальців братимуть тільки в перший раз, і цю інформацію використовуватимуть протягом 5 років для оформлення наступної візи.

Ті самі вимоги та процедури незабаром стосуватимуться всіх заявників по всьому світу. Ставлення до громадян України є таким самим, як і ставлення до будь-яких інших громадян по всьому світу.

П: Чи означає ця новація, що безвізовий режим для українців відкладатиметься?

В: Ні, аж ніяк. Це два процеси, які не пов'язані між собою. Запровадження біометрики є світовим процесом, а лібералізація візового режиму я процесом, що відбувається між ЄС та Україною. Цей процес спирається на досягнення, тобто щойно Україна виконає усі свої зобов'язання, буде запроваджено безвізовий режим для громадян України, які мають біометричні паспорти.

П: Що буде із візовими заявами тих людей, які з різних причин відмовляться надавати відбитки пальців?

В: На жаль, у разі відмови надати біометричні дані такі заявники не отримають Шенгенської

візи. Водночас існує низка категорій громадян, які не повинні надавати свої біометричні дані:

- Діти, молодші 12 років;
- Особи, в яких неможливо фізично взяти відбитки;
- Голови держави та члени національних урядів (а також члени їхніх офіційних делегацій та їхні чоловіки/дружини), якщо вони подорожують з офіційним візитом.

П: Чи є додаткова порада для заявника, що подає документи на отримання Шенгенської візи перед запровадженням ВІС?

В: Мандрівники, які планують подати документи на отримання Шенгенської візи в червні, повинні звернути увагу, що за кілька днів до 23 червня деякі консульства країн-членів Шенгенського простору можуть бути зачинені та/або обмежити збір документів від заявників в зв'язку із проведенням робіт по встановленню нової системи.

Якщо ви плануєте подорож на кінець червня/початок липня, будь ласка, обдумайте можливість подати ваші документи на декілька тижнів раніше.

Консульства та візові центри повинні будуть провести навчання власного персоналу, налаштувати та освоїти нові робочі процедури. Для цих цілей вони, можливо, потребуватимуть виділення додаткового часу.

П: Якою буде роль візових центрів?

В: Їхня роль залишиться незмінною. До прикладу, вони допомагатимуть консульствам країн-членів Шенгенського простору, що з ними працюють, на підготовчій стадії процесу подачі візової заяви. Ці центри також будуть оснащені електронними пристроями для збору біометричних даних, які далі будуть безпосередньо відправлятися до консульства відповідної країни Шенгенської зони і зберігатися у базі даних ВІС.

П: Чи збережеться можливість подати документи на отримання Шенгенської візи через сертифіковані туристичні агентства?

В: Уперше після 23 червня заявники повинні будуть з'явитися особисто у консульстві (або у візовому центрі) для надання своїх біометричних даних. Наступні подання документів на отримання Шенгенської візи в межах 5-и років можуть бути здійснені через туристичні агенції.

Біометричні дані візового заявника не можуть бути зібрані комерційними посередниками (наприклад, туристичними агенствами).

П: Яким чином мої біометричні дані залишаються захищеними у ВІС?

В: Суворі правила захисту персональних даних визначені правовими нормами, пов'язаними із функціонуванням ВІС. Вони також контролюються відповідними національними та європейськими органами влади із захисту даних.

Персональні дані заявника зберігаються у ВІС максимально протягом 5 років, починаючи з дати завершення терміну дії виданої візи, або з нової дати завершення терміну дії виданої візи, якщо її дія була продовжена, або з дати прийняття негативної відповіді щодо візової заяви відповідними органами влади.

Будь-яка особа має право отримати інформацію про свої дані у ВІС від країни-члена Шенгенського простору, що внесла ці дані до системи. Будь-яка особа також може вимагати, щоб неточні дані, пов'язані з нею, були виправлені, а дані зібрані в незаконний спосіб – видалені.

У кожній країні, що входить до Шенгенського простору, національні уповноважені органи влади здійснюють незалежний контроль обробки персональних даних внесених у ВІС цією країною.

Європейський інспектор із захисту даних здійснює контроль за процесом обробки даних органами управління ВІС.

П: Хто матиме доступ до ВІС?

В: Органи влади країн-членів Шенгенського простору, що відповідають за видачу віз, прикордонний та імміграційний контроль, а також служби надання притулку мають прямий доступ до даних, що зберігаються у ВІС.

Як правило, дані з ВІС не можуть бути передані третім країнам або міжнародним організаціям.

З 1 вересня 2013 року правоохоронні органи країн-членів Шенгенського простору можуть запросити доступ до даних ВІС відповідно до дуже суворих правових умов і тільки з метою попередження, виявлення, розслідування терористичних та інших серйозних кримінальних злочинів. Для цих же цілей доступ до ВІС матиме і Європол.

П: Де я можу отримати більше інформації про ВІС?

В: Додаткову інформацію про ВІС можна отримати за посиланням (інформація доступна англійською мовою): <http://ec.europa.eu/vis>.